

tíðindablaðið

sosialurinn

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevandi: p/f sosialurinn

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurinn. Prent: p/f pressan 1981

Suggan hjá Jákupi Mortensen

oddagrein

TAÐ LANDSSKÚLARÁÐ, sum skuldi verið hægsti fólkavaldi myndugleiki í skúlasurningum er við sínum borgarliga meiriluta undir leiðslu Jákup Mortensens vordio ein sugga av borgarligum intrigum — ein leikpallur fyri rossahandlar og privat áhugamál og flokkspolitisk hevdartiltøk. Alt hetta ódámliga myrkspælið, ið ta fyrstu tíðina lutvíst fór fram í loyndum, gongur nú fyri seg fyri opnum leiktjaldi!

FYRST INNSTILLAR borgarligi meirilutin ein umsøkjara til gølustarv ið Eysturoy, sum bert við størstu vælvið kann kallast kvalifiseraður í mun til fleiri aðrar umsøkjarar. Hansara høvudsqualifikatióin er henda: hann er góður fólkaflokksmaður, men ta mest týðandi kvalifikatióin — at hava undirvíst á studentaskúla — manglar hann totalt. Henda innstilling luktar langt burtur av rossahandli og hevndarhuga. Henda innstilling fór fram uttan nakað slag av málsviðgerð, bert við atkvøðugreiðslu!

SÍÐAN SKÚGVAR sami borgarligi meiriluti eina lógliga og demokratiska avgerð hjá Tvøroyrar skúlaráð til viks og setir nr. trý í deildarstjórararv í Trongsivági. Eisini henda setan fór fram uttan nakra málsviðgerð. Hverjum hon luktar av, troysta vit okkum ikki at nevna. Tó skal verða peikað á, at tann setti umsøkjarin er fyrrverandi næstformaður í Sambandsflokkinum og kendur sum ein av fremstu og mest hatafullu mótstøðumonnum Javnaðarflokksins á Tvøroyri! So vit fara als ikki at úttala okkum um hansara kvalifikatióin — tað er ikki neyðugt, alt er upplagt!

HVAT IÐ HEILT konkret er farið fram í ráðnum, fara vit at lata liggja her — tað verður høvi til at venda aftur til hetta málið seinni. Tó eigur longu nú at verða peikað á, at tann meiriluti, sum rátt hevur skúgvad tað kommunala sjálvstýri til viks í hesum máli, skyldar almenninginum at grundgeva sína

starvsetan. Ábyrgdin fyri hesum hvilir fyrst og fremst á formanninum Jákup Mortensen, skúlalærara á Tvøroyri. Fær tað lokala skúlaráðið ikki eina grundgeving, vil illgrunin um valdsmissnýtslu hanga tjúkkur eftir í luftini í mong ár fram eftir og hann fer at forpesta viðurskiptini millum tann nýsetta skúlastjóran, foreldrini og kommunalu myndugleikarnar á staðnum.

ATBURÐURIN hjá meirilutanum í landsskúlaráðnum man vera grovasta dømi um vina- og kenningapolitikk, rossahandlar og ósakligheit, sum okkara ættarlið hevur upplivað. Hesin atburður fer ikki at økja um virðingina millum manna fyri skúlamyndugleikunum. Hesin atburður merkir eisini, at eingin í framtíðini fer at taka avgerðir landsskúlaráðsins í álvara. Hetta ráð, sum kundi havt so stóran týðning fyri okkara skúlskap er vordio til fótatraðk hjá tveimum samvitskuleysum karrierumakurum og einum útspekuleraðum tvískinningi í Fólka-flokkinum!

EISINI KANN vísat á, at avgerðin um at seta fyrrverandi næstformann Sambandsflokksins og núverandi formann Tvøroyrar Klubba í stjórararv fram um ein royndan og høgt virðan skúlamann, er eitt rátt og brutalt spark til tað kommunala skúlademokratiið frá hægsta sentrala skúlamyndugleika.

BURTUR ÚR hesari borgarligu suggu Jákup Mortensens av rossahandlum, vina- og kenningapolitikki, hevndaratgerðum og ósakligheit er bert eitt gott komið, og tað er, at teir alternativu nú hava kastað gekkaskortarnar, og vit sjggja, at teir allir eru líka. Tað finnast eftir hetta ikki penir borgarligir miðalhampamenn øðru megin og Breckmann hinu megin í borgarligu fylkingini.

GEKKASKORTARNIR eru fallnir og aftan fyri teir sæst eitt politiskt andlit so ljótt at vit ikki hava loyvi at nevna tað við navn!

Løggar »in action«

Tað var ein beistagerð at stjála sparikistilin hjá Sclerosufelagnum uppi í SMS. Ongin ivi um tað. Vónandi verða tjóvarnir teknir og fáa uppiborna revsing.

Sambært bløð og útvarpi meta menn, at tað vóru millum 30—40.000 krónur í kistlinum og er hetta ikki so heilt litið. Ein tilik beistagerð eigur ikki at forsvarast á nakran hátt.

Men tá man so hugsar um tað miklu umtalu av hesum máli, gevur tað orsök til undran hóast alt.

Fyrst bløðini við rúgvusmiklari umtalu og myndum og síðani útvarpið bæði í tíðindum og aktuallum. Politiið hevur sett triggjar kriminalpolitistar á uppgávuna. Í dramatiskum vendingum

vera triggir bilar eftirlýstir. M.a. ein bláur Mazda nummar eitt ella annað. Bert 11 av hesum slag seldir í Føroyum. Sæddur við SMS um ta tíðina kistilin varð stolin. Koyrði fimm ferðir við fullari ferð til SMS inngongdina (við hvínandi dekkum)??? Hinir báðir bilarnir hava eisini helst sæð ógvuliga misteinkiligrir út.

Fyri at gera tað heila enn meira spennandi er vaktarmaðurin eisini tiki inn í myndina. Hann var staddur heilt í hinum endanum av SMS um sama mundi, grulvandi undir einari hurð eftir einum lykli, sum trý fólk í »spólni« høvdu mist. Løgreglan uggar okkum tó við, at hesi fólk hava verið til forhoyr og einki bendir ENN á at hesi trý lykka-

leysu fólkini høvdu nakað við stuldurin at gera. — Men álikavæl. Hetta kundi vera ein »avleiðingsmanøva«???

Um nú sita fólk í andaleysum spenningi og snara frá hvørji tíðindasending fyri at fáa at vita hvørji spor politiið nú hevur funnið. Fantastiska spennandi. Og so nátturligt. Hetta er sum at vera sjálvur við í einum krimifilmi.

Sum sagt vóni eg at tit finna tjóvarnarnar, — men ikki fyrr enn um nakrar dagar. Henda søgan er alt ov spennandi til longu nú at fáa ein enda.

PS. Góð ráð til tey sum hava í hyggju at seta fram pengar til alment beskuils. Tjórið teir eitt sindur fræggir.

Spentur krimi-lurtari

Aftursvar. Ikki Brá(ð) neyðugt

Fyri nokrum árum síðani fekst ein rithøvundur við at ummæla ummæli. Var misnøgdur, tí fólk ikki hildu tað sama um bók hansara sum hann sjálvur. Nú er hann farin. Men ummæli av ummæli er ikki farið.

Rógvi Thomsen ivast eitt sindur í Sosialinum nr. 72 — 31. juli. Um tað, eg skrivaði um Brá, er eitt ummæli. Ein journalistisk frágreiðing. Ella eitt lesarabrev. Skal eg sjálvur geva tí oyrarmark, so verður tað nakað sum ein stutt, kritisk frágreiðing um eina nýggja tíðarritar-útgávu.

Eg gjørdi hana stutta, so eisini tey, sum ikki sita við einari bók allan dagin, hættaðu sær undir hana. Hetta avmarkaði sjálvandi.

Rós

Hvi eg haldi, Jógvan Isaksen rósar Karsteni Hoydal? At rósa einum er at siga, at tað er nakað gott, viðkomandi hevur

sagt ella gjørt. Og tað er júst tað Jógvan ger í føðingardagsheilsanini til Karsten.

Hvi eg ikki sigi meira um greinarnar hjá Hanusi Andreassen, Eyðuni Andreassen og John Gustavsen? Ti eg haldi, tær hvørki eru einastandandi góðar. Ella einastandandi ringar.

Men eg haldi, tað er einastandandi vónaligt í einum tíðarriti, sum hevur verið so leingi í gerð, at siga, at »mangt hevði verið annarleidis, um hetta upprunliga var skrivað sum blaðgrein«.

Ein traditionell, keðilig uppseting er m.a. tann, sum er í Brá. Ein gjøgnumfurdur uppsetingartilur, har tann handskrivaði teksturin er stílbrot.

Ein góð, spennandi og liðilig uppseting? Eg kann nevna danska eitið Sidegaden. Og á tíðarritahillinum á Býarbókasavninum eru eisini nokur dømi.

Nútiðin

Orsaka. Men eg skilji framvegis ikki, hvussu útsjónin og formurin á Brá er ein karmur, sum betur hóskaði nútíðini.

Ja, nútíðin og fortiðin. Tann, sum hevur valdið yvir søguni, hevur eisini valdið yvir samfelagnum. Hetta er ikki nakað nýtt. Í Føroyum eru tað altoy pengamenningar, sum hava valdið yvir søguni. Reiðarar og baptistar.

Rógvi sigur, at tað átti at borið til at savna saman eitt lið av fólk, sum kundu bygt upp eina traditióin fyri ummæli.

Gamani. Tað átti at borið til. Men tað ber illa til. Tí sjálvt »kvalifiserað« ummæli eru viðhvørt illa dámd. Rógvi átti at vita, at tað er ikki so at siga sína meining, eg endurtaki, sína meining alment her í Føroyum.

Tvey lesarabrev hava eisini verið um tað, eg skrivaði um Brá. Men har var dulnevni undir. So teimum tími eg ikki at svara.

Hogni Djurhuus

sosialurinn heldur:

Hevur Fólka-flokkurin fingið alsk til fakfeløg?

»— Tá Pauli Ellefsen heitir á meg um at goyma henda spurningin burtur, kann eg bert upplýsa, at tá eitt fakfelag biður landsstýrið um at yvirtaka tað, so er tað skylda at leggja málið fyri landsstýrið. Og tað verður eisini gjørt, sigur

Páll Vang at enda. (Samræða við landsstýrismannin í Dagblaðnum 18.8.82.)

Samgonguflokkarnir Sambandsflokkurin og Fólka-flokkurin hava nú aftur funnið sær nýtt klándursmál. Tað er, um lögreglan skal yvirtakast ella ikki.

Í Dimmalætting heitir Pauli Ellefsen á Páll Vang um at goyma henda spurn-

ing til næstu ferð. Fólka-flokkurin fer til samgongusamráðingar.

Hesum er fólka-flokks-landsstýrismaðurin Páll Vang ikki samdur við lögmannn!

Ikki skulu vit í hesum umfari leggja okkum út í nakað tjak, um tað er beint ella skeivt at yvirtaka hetta mál, men bert undrast á, hvønn ómetalan alsk Fólka-flokkurin knappliga hevur fingið til fakfeløg.

Tað er ikki honum líkt, men kann nú brúkast sum »eitt klándur« afturat í tí frammanundan klándursmala landsstýri, sum hesir báðir flokkar eru limir av.